

**Házi segítségnyújtás
működésére vonatkozó szakmai program**

Ágazati azonosító: S0022604

Szolgáltatást nyújtó telephely:

Pétfürdői Gondozási Központ,
8105. Pétfürdő, Berhidai u. 6/B.

I. A szolgáltatás célja, feladata:

A házi segítségnyújtás olyan gondozási forma, amely az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását - szükségleteinek megfelelően - lakásán, lakókörnyezetében biztosítja.

A házi segítségnyújtás hozzájárul ahhoz, hogy az ellátást igénybevevő fizikai, mentális, szociális szüksége saját környezetében életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

A fenntartó a szolgáltatási elemek közül a gondozást biztosítja. A szolgáltatás az igénybevevő bevonásával történik és tervezésen alapul. Célzott segítséget jelent, mely mindazon tevékenységek elvégzésére irányul, amelyeket saját maga megtenne, ha erre képes lenne. Továbbá olyan rendszeres vagy hosszabb idejű testi – lelki támogatása, fejlesztése, amely elősegíti a körülményekhez képest legjobb életminőség elérését, illetve a családban, társadalmi státuszba való megtartását, visszailleszkedését.

A Pétfürdői Gondozási Központ a házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy személyi gondozást nyújt.

1. Szociális segítség keretében:

- a) a lakókörnyezet higiénia megtartásában való közreműködést,
- b) a háztartási tevékenységekben való közreműködést,
- c) a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- d) szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

2. Személyi gondozás keretében biztosítani kell:

- a) az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- b) a gondozási és ápolási feladatok elvégzését,
- c) valamint a szociális segítség keretében meghatározott feladatokat.

II. Megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása:

Az intézmény szolgáltatása az igénybe vevő, gondozásra szoruló ember szükségleteihez igazodó szolgáltatás. Biztosításának mértékét és módját mindenkor a segítségre szoruló ember egészségi-, szociális és pszichés állapota alapján határozzuk meg, annak megfelelően, hogy az egyén individuális szabadsága a lehető legteljesebb mértékben érvényre jusson.

Elvégezzük az alapvető gondozási, ápolási feladatokat, közreműködünk az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiénias körülményeinek megtartásában, továbbá a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában nyújtunk segítséget.

A házi segítségnyújtásban dolgozó szociális gondozók a feladatok ellátása során segítséget nyújtanak ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete saját környezetében, életkorának, élethelyzetének megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával és felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

1. Nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása:

a) Szociális segítség keretében:

A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés körében:

- takarítás a lakás életvitelszerűen használt helyiségeiben (hálószoza, fürdőszoba, konyha és illemhelyiség),
- mosás,
- vasalás.

A háztartási tevékenységben való közreműködés körében:

- bevásárlás (személyes szükséglet mértékében),
- segítségnyújtás ételkészítésben és az étkezés előkészítésében,
- mosogatás, ruhajavítás,
- közkútról, fűrkútról vízfordás,
- tüzelő behordása kályhához, egyedi fűtés beindítása (kivéve, ha ez a tevékenység egyéb szakmai kompetenciát igényel),
- télen hó eltakarítás és síkosság – mentesítés a lakás bejárata előtt,
- kísérés.

Segítségnyújtás vészhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában.

Szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése.

b) Személyi gondozás keretében:

Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása körében:

- információnyújtás, tanácsadás és mentális támogatás,
- családdal, ismerősökkel való kapcsolattartás segítése,
- az egészség megőrzésére irányuló aktív szabadidős tevékenységben való közreműködés,
- ügyintézés az ellátott érdekeinek védelmében.

Gondozási és ápolási feladatok körében:

- mosdatás,
- fürdetés, öltöztetés,
- ágyazás, ágynemű csere,
- inkontinens beteg ellátása, testfelület tisztítása, kezelése,
- haj, arcszőrzet ápolás,
- száj, fog és protézis ápolás,
- körömápolás, bőrápolás,
- folyadékptólás, étkeztetés (segédeszköz nélkül),
- mozgatás ágyban, decubitus megelőzés,
- felületi sebkezelés,
- sztómazsák cseréje,

- gyógyszer kiváltása,
- gyógyszer adagolása, gyógyszerelés monitorozása,
- vérnyomás és vércukor mérése,
- hely-, és helyzetváltoztatás segítése lakáson belül és kívül,
- kényelmi és gyógyászati segédeszközök beszerzésében való közreműködés,
- kényelmi és gyógyászati segédeszközök használatának betanítása, karbantartásban való segítségnyújtás,
- a házi orvos írásos rendelésén alapuló terápia követése (a tevékenység elvégzéséhez való kompetencia határig).

A szociális segítők jellemzően gyógyszerek felíratásában, kiváltásában, a bevásárlásban, takarításban, fürdetésben mosdításban működnek közre. intézményünk rendelkezik vérnyomás-, és vércukorszintmérővel, így orvosi javaslatra rendszeresen ellenőrizni tudják a vérnyomást és a vércukorszintet.

A gondozási intenzitást a heti 1- 2 alkalommal történő ellátás jellemzi. A Gondozási Központ hétfélig ellátást nem biztosít.

III. Más intézményekkel történő együttműködés módja:

A házi segítségnyújtást végző szociális gondozók jellemzően az egészségügyi és a szociális alap- és szakellátást nyújtó intézményekkel működnek együtt. Szoros kapcsolatban állnak a Családsegítő Szolgálattal, valamint a Szociális étkeztetéssel.

Az együttműködés kapcsán figyelemmel tudják kísérni a szolgáltatásra szorulókat, így a gondozás igénybevételének lehetőségét rövidebb időn belül tudják felajánlani. Rendszeres a kapcsolattartás az önkormányzat szociális ügyintézőjével.

IV. Az ellátandó célcsoport jellemzői:

A házi segítségnyújtás szolgáltatást igénybe vehetik a Pétfürdő közigazgatási területén bejelentett lakóhellyel, érvényes tartózkodási hellyel, vagy Pétfürdő településszintű bejelentéssel rendelkező lakosok.

Az igénybevevők jellemzően egyedülálló, magányos nyugdíjasok, akik valamilyen szempontból már csak korlátozottan képesek az önellátásukra. Hozzá tartozóik folyamatos munkarendben dolgoznak, vagy tőlük távol élnek, így a napi gondozásukat nem tudják vállalni.

V. A házi gondozás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatás formája, köre, rendszeressége:

A házi segítségnyújtás feladata elsősorban az önmaguk ellátására saját erőből teljesen már nem képes személyek saját otthonukban történő gondozása.

A házi segítségnyújtás során gondoskodunk:

- azokról az idős személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, és róluk hozzátartozó, vagy ennek hiányában eltartó nem gondoskodik,
- azokról a pszichiátriai betegekről, fogyatékos személyekről, valamint szenvedélybetegekről, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de egyébként önmaguk ellátására képesek,
- azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről, akik ezt az ellátási formát igénylik, illetve bentlakásos intézményi elhelyezésre várnak.

A szociális gondozó személyi gondozást és szociális segítség tevékenységet, míg a segítő munkakörben foglalkoztatott csak szociális segítséget végezhet.

A házi gondozás fontos szakmai feladata a prevenció, illetve a rehabilitáció. Prevenció abban az értelemben, hogy megelőzzük a veszélyhelyzeteket, minél később kerüljön az idős személy bentlakásos-, vagy egészségügyi intézménybe. Rehabilitáció abban az értelemben, hogy átmeneti jelleggel is nyújtunk szolgáltatást, műtétek, törések után.

Amennyiben a szolgáltatást igénylő nem igényli a gondozási szükséglet vizsgálatról készült értékelő adatlap szerinti óraszámnak megfelelő időtartamú házi segítségnyújtást, a szolgáltatást az általa igényelt időtartamban kell biztosítani. A házi segítségnyújtás legfeljebb napi 4 órában biztosítható.

VI. Az ellátás igénybevételének módja:

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybe vétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve a törvényes képviselője kérelmére, indítványára történik. Ha az ellátást igénylő személy cselekvőképtelen, a kérelmet, illetve az indítványt – az érintett személy véleményét lehetőség szerint figyelembe véve – a törvényes képviselő terjeszti elő. A korlátozottan cselekvőképes személy kérelmét, indítványát a törvényes képviselőjének beleegyezésével vagy – ha e tekintetben a bíróság a cselekvőképességet nem korlátozta – önállóan terjeszti elő.

A kérelmezőn kívül a házi orvos, az észlelő- és jelzőrendszer tagjai, hozzátartozó, szomszéd jelezhet telefonon vagy személyesen a Gondozási Központ munkatársainak. A bejelentett igényekre a gondozónok 2 munkanapon belül felveszik a személyes kapcsolatot az igénylővel.

A kérelem előterjesztésekor mellékelni kell 9/1999. (XI.24.) SzCsM rendelet 1. számú melléklet I. része szerinti orvosi igazolást, illetve az 1. sz. melléklet II. része szerinti jövedelemnyilatkozatot.

A házi segítségnyújtás igénybevételét megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet. A szolgáltatás iránti kérelem alapján az intézményvezető, ennek hiányában a jegyző által felkért szakértő végzi el az igénylő gondozási szükségletének vizsgálatát. A gondozási szükséglet vizsgálata keretében meg kell állapítani azt, hogy az ellátást igénylő esetében szociális segítség vagy személyi gondozás indokolt, valamint a napi gondozási szükséglet mértékét.

A megállapított gondozási szükségletet a működési engedélyező szerv felülvizsgálhatja és módosíthatja.

A házi segítségnyújtást a megállapított napi gondozási szükségletnek megfelelő időtartamban, de legfeljebb napi 4 órában kell nyújtani. Ha a gondozási szükséglet a napi 4 órát meghaladja, a szolgáltatást igénylőt az intézményvezető, ennek hiányában a jegyző által felkért szakértő tájékoztatja a bentlakásos intézményi ellátás igénybevételének lehetőségéről. Ebben az esetben a szolgáltatást igénylő az intézményi elhelyezés időpontjáig napi 4 órában történő házi segítségnyújtásra jogosult.

A gondozási szükséglet vizsgálata és a vizsgált eredmények igazolása a 36/2007. (XII.22.) SZMM rendelet 3. számú melléklet szerinti értékelő adatlapon történik. Az értékelő adatlap másolati példányát a vizsgálat elvégzését követően az igénybe vevő megkapja. Az értékelő adatlap kitöltésében a házi orvos a megjelölt „Tevékenység, funkciók” részben közreműködik. Az értékelő adatlap hatálya határozatlan ideig fennáll.

Amennyiben a szociális segítség biztosítása kevésnek bizonyul és személyi gondozási feladatok ellátása válik szükségessé, a gondozási szükségletvizsgálatát ismételtel el kell végezni. Ha a szakápolási feladatok ellátása válik szükségessé, a házi segítségnyújtást végző személy kezdeményezi az otthonápolási szolgálat keretében történő ellátást.

Személyi gondozás a 36/2007. (XII.22.) SZMM rendelet 3. mellékleteszerinti I. vagy II. fokozatban indokolt.

A szociális segítség az I. vagy II. fokozatban, valamint 0. fokozatban akkor indokolt, ha az ellátást igénylő

- a) hatvanötödik életévét betöltötte és egyedül é,
- b) hetvenedik életévét betöltötte és lakóhelye közműves vagy fűtés nélküli,
- c) hetvenötödik életévét betöltötte.

Ha a szolgáltatást igénylő személy egészségi állapota vagy személyes körülményei a szolgáltatás halaszthatatlan biztosítását teszik szükségessé, a házi segítségnyújtás legfeljebb 30 napos időtartamra akkor is nyújtható, ha a gondozási szükséglet vizsgálata még nem fejeződött be.

Ezt követően kerül sor a „Megállapodás” (1993. évi III. törvény 94/C.§) megkötésére. A kérelemhez szükséges összes nyomtatvány megléte esetén a gondozó a kérelmet nyilvántartásba veszi (1993. évi III.tv.20.§).

Az igénybevevők névszerinti nyilvántartása számítógépen történik, amelyet a szociális gondozók végeznek, valamint a KENYSZI rendszerben naponta jelentenek.

A házi gondozást igénylő személy ellátás kérelmezésekor írásban nyilatkozik arról, hogy igénybe vesz e más szolgáltatónál, intézménynél valamilyen alapszolgáltatást. A kérelem felvételekor a szociális gondozó tájékoztatja a kérelmezőt az ellátás feltételeiről.

A házi segítségnyújtás keretében egyéni gondozási terv készítése nem kötelező.

Rendszeres házi segítségnyújtás csak fertőzőmentes lakókörnyezetben rendelhető el. Ha fertőző beteg gondozása szükséges, ki kell jelölni egy gondozót, aki a fertőző állapot időtartama alatt kizárólag a fertőző beteget gondozza. Ilyen esetben a fertőzés elkerülése érdekében szükséges tárgyi feltételeket biztosítani kell.

A Gondozási Központ vezetője a szolgáltatás nyújtásának kezdő napjáról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló helyi rendelet alapján megállapított napi személyi térítési díjról a „Megállapodás”-ban rendelkezik.

A szociális gondozók ellátottként tevékenységnaplót vezetnek, melyen feltüntetik a résztvékenységek megnevezését.

Térítési díj megállapítására és fizetésére vonatkozó szabályok:

A házi segítségnyújtás intézményi térítési díját (óradíját) Pétfürdő Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi szociális rendelete, a személyi térítési díjat a Gondozási Központ vezetője állapítja meg a gondozásba vett jövedelmi viszonyai, valamint az önkormányzat rendelete alapján. A térítési díj összegéről és a fizetés módjáról a Gondozási Központ vezetője írásban rendelkezik a „Megállapodás”-ban. A személyi térítési díj összege évente legalább egyszer (maximum 2 alkalommal) felülvizsgálható.

A házi segítségnyújtás térítési díja a szociális segítség és a személyi gondozási térítési díjakból tevődik össze. A havonta fizetendő térítési díjat az óradíj és az adott hónapban a házi segítségnyújtás keretében elvégzett tevékenységre fordított idő szorzata alapján kell kiszámítani. A házi segítségnyújtás keretében elvégzett tevékenységekre fordított idő a tevékenységnapló alapján kerül megállapításra.

A térítési díjat az igénybevétel napjától havonként a tárgy hónapot követő hónap 10. napjáig kell megfizetni.

A térítési díj befizetésének elmulasztása:

Ha a kötelezett a befizetést elmulasztja, az intézményvezető 15 napos határidő megjelölésével a fizetésre kötelezett személyt írásban felszólítja az elmaradt térítési díj befizetésére. A határidő eredménytelen eltelte esetén az intézményvezető a hátralékot nyilvántartásba veszi, és erről negyedévente tájékoztatja a fenntartót, aki intézkedik a térítési díjhátralék behajtásáról.

1. Jogorvoslati lehetőségek:

Amennyiben az igénylő, annak törvényes képviselője, vagy a térítési díjat megfizető személy a személyi térítési díj összegét vitatja, vagy annak csökkentését, illetve elengedését kéri, az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat. Ezt követően a fenntartó döntésének felülvizsgálata bíróságtól kérhető.

A fenntartó döntéséig, illetve a bíróság jogerős határozatáig az igénybevevőnek a korábban megállapított személyi térítési díjat kell megfizetnie.

2. A házi segítségnyújtás igénybevételének megszűnésének módja:

- az intézmény, szolgáltató jogutód nélküli megszűnésével,
- a jogosult halálával,
- a határozott idő lejártával,
- a jogosult kezdeményezésére,
- a megállapodás felmondásával.

VII. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja:

A Pétfürdői Gondozási Központ Családsegítő Szolgálatával és a Szociális étkeztetéssel való együttműködés lehetővé teszi a szolgáltatás iránti igény felkeltését, a tájékoztatás folyamatosságát, a házi gondozás gyors és időben történő igénybevételét.

A szolgáltatás igénybevételének lehetőségeiről Pétfürdő Nagyközség Önkormányzat Polgármesteri Hivatalának hirdetőtábláján kifüggesztett helyi rendelete tájékoztatja az ügyfeleket.

VIII. Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok:

Az ellátás biztosítása során fokozott figyelmet fordítunk arra, hogy az ellátásban részesülő személyek emberi és állampolgári jogai ne sérüljenek.

A szociális szolgáltatás biztosítása során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Az ellátást igénybe vevő jövedelmi helyzetét csak a törvényben, illetve a kormányrendeletben meghatározott esetekben és feltételek mellett lehet vizsgálni.

Az ellátást igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, továbbá a magánéletével kapcsolatos titokvédelem.

A Pétfürdői Gondozási Központ figyelemmel van az ellátást igénybe vevőt megillető jogokra és azok tiszteletben tartására.

Az ellátott problémájával, panaszával a Pétfürdői Gondozási Központ vezetőjéhez fordulhat. A panasz beérkezését követő 15 napon belül köteles kivizsgálni és arra az érintettnek írásban válaszolni.

Továbbá az ellátott jogi képviselőhöz is fordulhat, aki a személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakosított ellátást biztosító intézményi elhelyezést igénybe vevő, illetve a szolgáltatásban részesülő személy részére nyújt segítséget jogai gyakorlásában.

Az ellátott jogi képviselő neve és elérhetősége az intézményben jól látható helyen kifüggesztve található.

A házi gondozást ellátó személy a munkája elvégzéséért az ellátást igénybe vevőtől ellenszolgáltatást nem fogadhat el, továbbá az ellátott számára biztosított adományokból nem részesülhet.

A házi gondozást ellátó személy, valamint közeli hozzátartozója az ellátásban részesülő személlyel tartási, életjáradéki és öröklési szerződést az ellátás időtartama alatt – illetve annak megszűnésétől számított egy évig – nem köthet.

IX. A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok:

Fontos, hogy a szociális ágazatban foglalkoztatott személyek a munkavégzésükhöz kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartásuk emberi méltóságukat, személyiségi jogaikat, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.

A házi segítségnyújtást végző szociális gondozó közfeladatot ellátó személynek minősül.

Pétfürdő, 2023. március 8.

Plank Alexandra
intézményvezető